

Jeg frygter den ikke engang fornemmelig der, men jeg frygter den i Tydskland, hvor den har sin naturlige Rod. Det tydske Folk, som har været uheldigt stillet ligeoverfor sine store Naboer, og har lidt Tab, vil aldrig ophøre at tænke paa at skaffe sig Erstatning, hvor det kan, og Tydskland er en farlig Nabo for mindre Stater, der indeholde tydske Bestandsdele, enten saa Faren kommer fra tydske Regenter eller fra det tydske Folk, og derfor skulle vi ikke opgive Noget som helst af vor Ret. Man siger vel, at i Politiken betyder Retten Intet, men jeg troer, at Retten betyder særdeles Meget (Hør!); thi megen Misbrug af Magten er bleven fremkaldt ved misforstaaede Retsfølelser; og man skal derfor fjerne Misforstaaelser. Det er en Hovedbetragtning, at, naar vi her foretage Forandringer, da skal det, vi foretage, af Alle erkendes som bindende for os, men vi maae da ogsaa sørge for, at det af vore Modstandere vil erkendes som bindende for dem. Fra et schleswigholsteinsk eller tydsk Standpunkt er imidlertid Resultatet af denne Forhandling, hvis det Kongelige Budskab antages, dette: „De Danske have opgivet alle de tidligere Retsgrunde, som de paaberaabte sig (Hør!), for dem er altsaa Arrangementet bindende; men vi have ikke opgivet det Allermindste, og for os er det derfor ikke bindende“ (Hør!). Det er det, der er det Færlige ved at ville bygge det fremtidige Dynastie paa en ny Grund. Den Betragtning, som jeg her har udviklet, have Enkelte fundet lidet betydende, Andre meget vigtig. Jeg har under den 2den Forhandling i saa Dieblit efter hinanden hørt den ene Rigsdagsmand sige: Vi kunne jo gjerne gaae ind paa den af de 6 Rigsdagsmænd foreslaaede Redaction, thi den afviger jo ikke væsentligt fra det Kongelige Budskab, og derefter andre,

ligesom ogsaa den ærede Premierminister, sige: Jo, den afviger væsentligt. Den ærede Premierminister havde Ret; vort Forslag, som jeg forresten ikke skal komme tilbage til, afveg meget væsentligt fra Budskabet, hvad Formen angik; det vilde opnaae det samme Resultat i en anden og bedre Form. Men Undersegelsen heraf er bleven, saa at sige, knust. Paa den ene Side er Rigsdagen aldeles ikke kommen ind paa en egentlig grundig Undersegelse af de juridisk-statsrettlige Forhold, idet forskellige ærede Rigsdagsmænd, hvad jeg maa ansee for uheldigt, hængte et Forslag, hvilket de kunde have stillet som et eget subsidiairt Forslag, som et Vædringsforslag til vort; og paa den anden Side kan jeg heller ikke aldeles undlade at klage over Regjeringen. Paa det Stadium, hvor man skulde have talt om, hvad der var det Forsigtigste og Rigtigste at gøre, forudsat, at man ophævede den cognatistiske Arvesølge, der, hvor man skulde have spurgt herom, spurgte man ikke derom; men kom tilbage til det Spørgsmaal: Bør den cognatistiske Arvesølge ophæves? Man gav sig ikke Tid til at sige: Ja, det er forudsat; lader os nu undersøge, hvorledes det kan skee paa den bedste Maade. Nu kunne vi ikke længere komme tilbage derpaa; men, for mit Bedkommende er Resultatet det, at, hvis det Kongelige Budskab nu antages, saa antages det i en Form, der lægger en usikker og betænkelig Grundvold. Nu har den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds, der idag saa aldeles er traadt over paa deres Side, som stemme for det Kongelige Budskabs Antagelse, at han endog talte om, at de Rigsdagsmænd, som stemme imod Budskabet, ville udøve en Tvang (Hør!), nu har han under de forrige Forhandlinger sagt, at han vilde sætte Sagens Realitet over Formen.